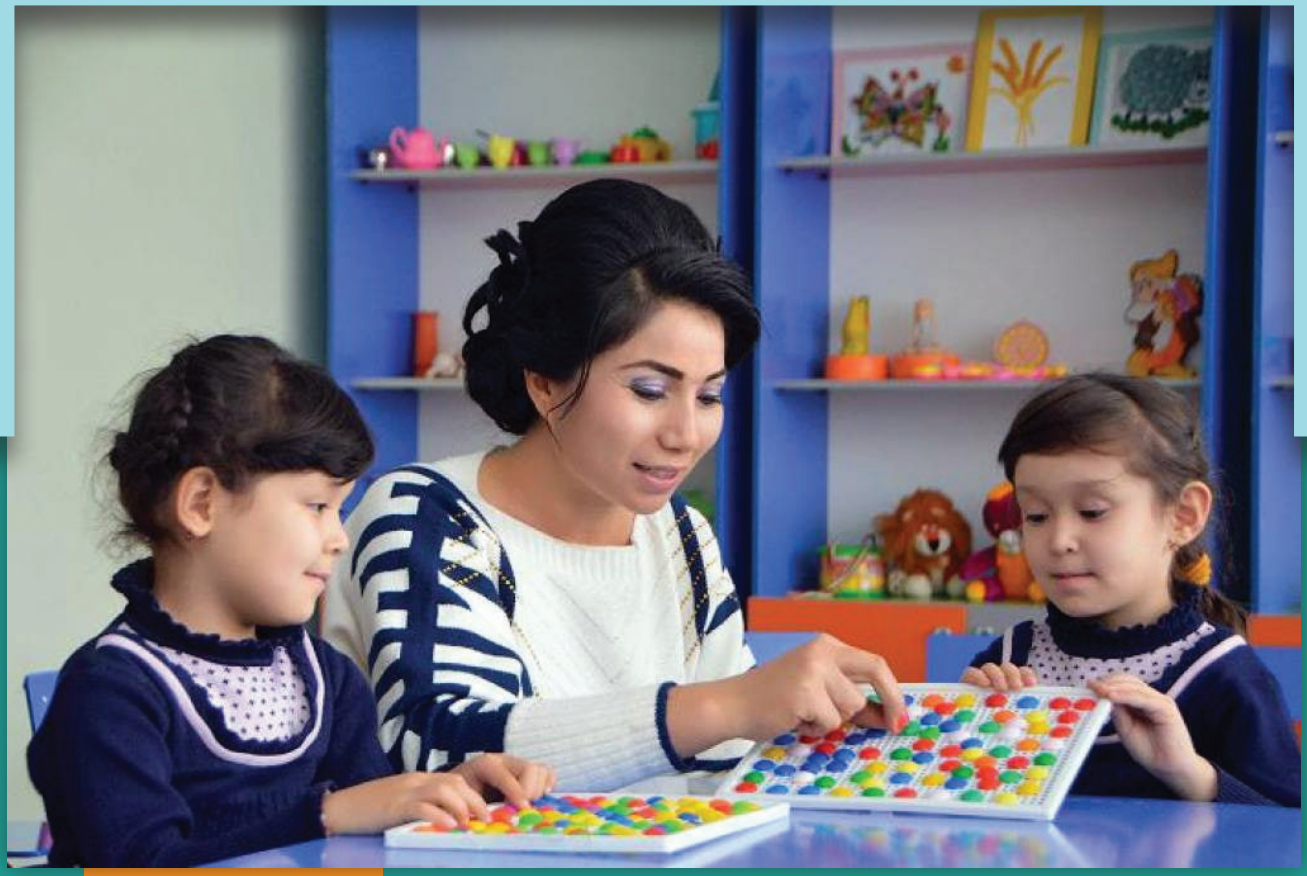
ISSN: 3060-4613

O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti

№11(1)
2026

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar böyiça)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport maşğulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqiçlari böyiça)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgaça ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LİMİ

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslaşgan ilmiy jurnal

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LİMİ

Elektron naşr. 110 sahifa,
2-oktyabr, 2026-yil.

BOŞ MUHARRIR:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

BOŞ MUHARRIR ÖRINBOSARI:
Aşurov Ramzidin Ramazonoviç – Psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (Phd), dotsent

TAHRIRIYAT KENGAŞI A'ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Şoumarov Ğ.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirğizboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Karimova E.G. – Sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Şaripov Ş.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Şermuhammadov B.Ş. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qöldoşev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozoğiston)
Rejep Özyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Ça – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Ş. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi Özbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM boş muharriri, Özbekiston Respublikasida xizmat körsatgan jurnalist, filologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD), dotsent
Ğafurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Şomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Raxmonova Z. A. – filologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD)
Nematov Ş.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Sayimova D. K. – texnika fanlari bo'yiça falsafa doktori (PhD)
Yuldaşeva F.I. – pedagogika fanlari böyiça falsafa doktori (PhD),dotsent
Yuldaşeva D.B. – filologiya fanlari böyiça falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toşkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Panjiyev M. A. – Qaşqadaryo viloyati Maktabgaça va maktab ta'limi boşqarmasi boşliğining birinçi örinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bölimining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor öğli – Pedagogika fanlari böyiça falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va işbilarmon" MÇJ
Hamkorlarimiz: Özbekiston Respublikasi Ta'lim va ilm-fan vazirligi, Özbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ashurov Ramzidin Ramazonovich – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers "Yangi O'zbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Rakhmonova Z.A. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Sayimova D. K. – Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences
Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali Özbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni çop etiş uçun milliy ilmiy naşrlar röyxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari böyiça: OAK Kengaşi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

• Ekspert kengaşi (29.10.2024-y., №10)

• Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari böyiça: Toşkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

• Ekspert kengaşi (25.05.2025-y., №10)

• Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

Özbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi böyiça röyxatdan ötkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA

Ta'lim jarayonida deontologik tamoyillar asosida nizolarni boşqariş 10
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna

Sun'iy intellekt asosida maktab öquvçilarining matematik xatolarini diagnostika qiliş va individual tavsiyalar şakllantirişning gibrid adaptiv modeli 15
Abdullayeva Nazokat Isayevna, Abdurazzoqova Zebuniso Tolmas qizi

Harbiy xizmatçilarning pedagogik mahoratini oşirişning ilmiy-metodik asoslari 21
Yadgarov Ravşan Ergaşeviç

Inklyuziv ta'limda logopedik texnologiyalardan foydalaniş metodikasi 27
Ikramova Dilafruz Furqat qizi, Ilhomova Malikaxon Dilşod qizi

Faoliyat markazlari vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning raqamli savodxonligini şakllantiriş metodikasi 30
Jo'rayeva Gulira'no Nazirjon qizi

Bölajak tasviriy san'at öqituvçilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirişda an'anaviy naqqoşlik san'atining pedagogik imkoniyatlari 36
Rözmetov Quvondiq Şanazarovich

Pedagogik hamkorlik asosida ösmir yoşdagi öquvçilarda ijtimoiy voqelikka sezgirlikni tarbiyalaş mexanizmlari 42
Bazarova Gulnoza Ziyodulla qizi

Talabalarning ijtimoiy-emotsional kompetensiyalarini jismoniy madaniyat vositasida rivojlantiriş metodikasini takomillaştiriş 47
Imomov Asliddin Abdurazoqoviç

Harakatli öyinlar yordamida boşlanğiç sinf öquvçilarining harakat faolligini oşiriş usullari 51
Ernazarova Ziyoda Erkin qizi

Sun'iy intellektning inson fikrlaş qobiliyatiga ta'siri: intellektual rivojlaniş uçun imkoniyatlar va tafakkur zaiflaşuvi xavfi 55
Tölaganov Abdumalik Abdiraximoviç

Jadidçilik harakatining vujudga kelişining ijtimoiy-tarixiy şart-şaroitlari 60
Nişonov Muhammad Bahodir öğli, Pulatov Şerdor Nematjonoviç

Maktabgaça ta'lim taşkilotlari direktorlarining kasbiy kompetentligini rivojlantirişning nazariy-metodologik asoslari 66
A'zamova Malohat Nadjimovna

Söz yasalişi, morfologiya va sintaksisning özига xos xususiyatlari 70
Bobojanov Şaripboy Xudoşukiroviç

Inklyuziv ta'limda diskriminatsiyani oldini oliş va ularni psixologik qöllab quvvatlaş tamoyillari 74
Bozorova Muxlisa

Neyro logopediya va biometriya 78
Foiqova Diyora Anvar qizi

Bölajak öqituvçilarning metakognitiv faoliyatini rivojlantirişda refleksiv topşiriqlardan foydalaniş 83
Ibrohimova Şahlo Umarali qizi

3–4-sinf öquvçilarining badiiy asarlar öqişga qiziqişini oşirişning metod, şakl va vositalari 88
Rasulova Zohida Sindorovna

Raqamli ta'lim muhitida kasbiy-refleksiv kompetensiyalarni rivojlantirişning metodik tizimini integratsiyalaş 92
Talabova Dilrabo Tolibova

Informatika va uni öqitiş metodikasi fanini öqitişda adaptiv öquv dasturlari va virtual laboratoriyalardan foydalanişning metodik tizimi 98
Xomidov Zohidjon Adhamjon öğli

Развитие профессиональной компетентности будущих педагогов в условиях цифровизации образования 104
Шаланков Константин Константинович

INKLYUZIV TA'LIMDA LOGOPEDIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANIŞ METODIKASI

Ikramova Dilafruz Furqat qizi
Çirçiq davlat pedagogika universiteti
Mustaqil tadqiqotçisi

ORCID: 0009-0002-8802-843X

Ilhomova Malikaxon Dilşod qizi
Oligofrenopedagogika yönalişi talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada inklyuziv ta'lim muhitida nutqida ağir nuqsoni bölgan bolalarni korreksiya qilişda zamonaviy logopedik texnologiyalardan foydalanish metodikasi yoritilgan. Inklyuziv ta'limda logopedik işning maqsadi integratsiyalaşgan sinflarda logopedik xizmat sifatini oşiriş modellarini işlab çiqiş va ularning samaradorligini tahlil qilişdan iborat. Tadqiqotda korreksion iş jarayonida kompleks yondaşuv hamda zamonaviy interaktiv metod va logopedik vositalarni birgalikda qöllaş konsepsiyasi örganilgan. Tadqiqotning ilmiy yangiligi inklyuziv ta'lim muhitiga moslaştirilgan logopedik texnologiyalar usulining yaratilganligi bilan belgilanadi. Örganilgan natijalar nutqiy nuqsonlarni bartaraf etiş va bolalarning ijtimoiy-psixologik moslaşuvini rivojlantiriş imkonini beradi.

Kalit sözlar: inklyuziv ta'lim, logopedik texnologiyalar, korreksiya, metodika, nutqiy nuqsonlar, logopedik massaj, interaktiv öyinlar, moslaştirilgan yondaşuv.

Abstract: This article outlines the methodology for utilizing modern speech therapy technologies to support children with severe speech impairments within an inclusive educational environment. The objective of speech therapy in inclusive education is to develop models for enhancing the quality of speech therapy services in integrated classrooms and to analyze their effectiveness. The study explores a comprehensive approach to corrective intervention, integrating modern interactive methods with specialized speech therapy tools. The scientific novelty of the research lies in the development of speech therapy technologies specifically adapted for an inclusive educational setting. The findings demonstrate that these approaches facilitate the remediation of speech impairments and foster the socio-psychological adaptation of children.

Key words: inclusive education, speech therapy technologies, correction, methodology, speech impairments, speech therapy massage, interactive games, adapted approach.

Аннотация: В статье представлена методология использования современных логопедических технологий для поддержки детей с тяжелыми нарушениями речи в условиях инклюзивной образовательной среды. Цель логопедической работы в инклюзивном образовании – разработка моделей повышения качества логопедических услуг в интегрированных классах, а также анализ их эффективности. В исследовании рассматривается комплексный подход к коррекционному воздействию, сочетающий современные интерактивные методы со специализированным логопедическим инструментарием. Научная новизна работы заключается в создании логопедических технологий, адаптированных для условий инклюзивного обучения. Результаты исследования показывают, что данные подходы способствуют преодолению речевых нарушений и содействуют социально-психологической адаптации детей.

Ключевые слова: инклюзивное образование, логопедические технологии, коррекция, методика, речевые нарушения, логопедический массаж, интерактивные игры, адаптированный подход.

KIRIŞ

Hozirgi kunda butun jahon ta'lim tizimida alohida yordamga muhtoj bolalarni sağlam tengdoşlari muhitiga integratsiya qiliş hamda ularning tölaqonli ijtimoiy moslaşuvini ta'minlaş yetakçi vazifalardan biri hisoblanadi. Inklyuziv ta'lim muassasalariga qabul qilinayotgan bolalar orasida nutq rivojlanişidagi ağir nuqsonlari (alaliya, dizartriya, rinolaliya) bölgan bolalar ham mavjud. Bunday ta'lim şaroitida an'anaviy korreksion uslublar har doim ham kutilgan natijani bermaydi, sababi umumta'lim şaroiti dars sur'atining tezligi va bolaning individual imkoniyatlari örtasida muvozanatni talab etadi. Şu sababli inklyuziv şaroitga moslaştirilgan, sensor integratsiyaga asoslangan yangi logopedik texnologiyalarni işlab çiqib, ularni amaliyotga joriy etiş masalasi dolzarbdir.

Tadqiqot obyekti: Inklyuziv ta'lim muassasalarida nutqida ağir nuqsoni bölgan öquvçilarning ta'lim va tarbiyasi hamda korreksiya jarayoni.

Tadqiqot predmeti: Inklyuziv sinflardagi nutqiy kamçiliklarni bartaraf etişda qöllaniladigan logopedik texnologiyalar va ulardan samarali foydalanish metodikasi.

Tadqiqot maqsadi: Inklyuziv ta'lim şaroitida maxsus logopedik texnologiyalar (zondli massaj, interaktiv dasturlar, logoritmika) samaradorligini oşiriş va ularni dars jarayoniga tatbiq etiş metodikasini takomillaştiriş.

Tadqiqot vazifalari:

- mavzuga oid ilmiy-metodik adabiyotlarni tahlil qiliş;
- umumta'lim maktablarida logopedik xizmatning hozirgi kundagi holatini örganiş;
- eksperimental guruhlarda yangi logopedik metodikani tajribadan ötkaziş va dinamikani soliştiriş.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR ŞARHI

Inklyuziv ta'lim muhitida korreksion yordam körsatiş va logopedik texnologiyalar samaradorligi jahon va özbek olimlari tomonidan keng tadqiq etilgan.

Xususan, ğarb tadqiqotçilaridan L. M. Phillips va J. A. Stark öz tadqiqot işlarida nutq nuqsonlariga ega bölgan bolalarni umumiy sinflarga moslaştirişda raqamlaştirilgan texnologiyalar va vizual tayanç vositalarining (masalan, PECS kartoçkalari) örnini yuqori baholaganlar.

Rossiyalik olimlardan R. I. Lalayeva va T. B. Fomicheva nutqiy kamçiliklarni korreksiya qilişda nevrologik, pedagogik yondaşuv va logopedik massajning differensial usullarini tizimli qöllaşni tavsiya etganlar.

Özbek olimlarimizdan F. U. Qodirova, M. Ayupova va D. Nurkeldiyeva respublikamizdagi maxsus va inklyuziv ta'lim tizimining öziga xos jihatlarini örganib, özbek tili fonetik tizimidan kelib çiqqan holda logopedik maşğulotlarni taşkil etişning ilmiy asoslarini işlab çiqqanlar. Uşbu tadqiqot ham aynan umumta'lim maktablarida inklyuziv sinflardagi darslarga integratsiya qilingan qisqa muddatli logopedik texnologiyalarni işlab çiqişi bilan mavjud adabiyotlardan ajralib turadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada qiyosiy-taqqoslaş usuli, pedagogik eksperiment, kuzatuv va matematik-statistik tahlil metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot inklyuziv ta'lim joriy etilgan umumta'lim maktablari negizida olib borildi.

Qiyosiy-taqqoslaş usuli doirasida jami 10 nafar nutqida ağir nuqsoni (II va III darajali nutqning umumiy rivojlanmaganligi, dizartriya) bor öquvçilar tanlab olindi va ikkita teng guruhga ajratildi:

1. **Nazorat guruhi (5 nafar öquvçi):** Maşğulotlar an'anaviy logopedik metodika (faqat artikulyatsion maşqlar va albomlar) asosida olib borildi.
2. **Eksperimental guruh (5 nafar öquvçi):** Maşğulotlar muallif tomonidan qöllanilgan logopedik texnologiyalar metodikasi (zondli logomassaj, logoritmika va interaktiv sensor dasturlar) klasteri yordamida taşkil etildi.

Korreksion jarayonning yakunlari böyiça har ikki guruhdagi dinamika tovuş talaffuzi, luğat boyligi va fonematik idrok parametrlari böyiça qiyosiy tahlil qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Olib borilgan tadqiqotlar va pedagogik eksperiment natijalari an'anaviy metodikaga qaraganda takomillaştirilgan logopedik texnologiyalar klasteri sezilarli darajada yuqori samara berişini körsatib ötdi. Olingan yakuniy xulosalar quyidagi jadvalda aks ettirilgan (1-jadval).

1-jadval: **Nazorat va eksperimental guruhlarning qiyosiy natijalari**

Baholaş mezonlari (parametrlar)	Nazorat guruhi (an'anaviy usul)	Eksperimental guruh (innovatsion metodika)	Farq va samaradorlik darajasi
Tovuşlar talaffuzini töliq korreksiyalaş	45%	85%	+40%
Fonematik eşitiş va idrokning yaxşilanişi	50%	90%	+40%
Luğat boyligi va grammatikani şakllantiriş	55%	80%	+25%
Darsdagi ijtimoiy-psixologik moslaşuv darajasi	60%	95%	+35%

Jadval tahlilidan körinadiki, eksperimental guruhda öquvçilarning tovuşlarni töğri talaffuz qiliş körsatkiçi 85% ni taşkil etdi, bu esa an'anaviy guruhdagidan 40% ga yuqoridir. Bu natija maşğulotlarning dastlabki bosqiçida qöllanilgan zondli logopedik massaj yordamida nutq muşaklari tonusining tezroq me'yorlaşgani bilan belgilanadi.

Tahlillar şuni körsatdiki, interaktiv kompyuter öyinlari va sensor integratsiya texnologiyalari bolalarda darsga bölgan qiziqişni oşirib, çarçaş koeffitsiyentini pasaytiradi. Natijada eksperimental guruhdagi bolalarning umumta'lim muhitiga ijtimoiy adaptatsiyasi 95% ni taşkil etdi. An'anaviy usulda öqitilgan bolalarda esa öz nutqidan uyaliş va darslarda tortinçoqlik kompleksi sekinroq bartaraf etildi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Inklyuziv ta'lim şaroitida faqatgina standart darslik va oğzaki körsatmalar bilan çeklaniş nutqida ağir nuqsoni bor bolalarning töliq korreksiyalanişini ta'minlay olmaydi. Tadqiqot davomida qöllanilgan majmuaviy logopedik texnologiyalar (tibbiy logomassaj, pedagogik logoritmika, texnik raqamli vositalar) samara berib, tovuş qöyiş muddatini ört aça 2–3 oyga qisqartiriş imkonini berdi. Inklyuziv sinfdagi sağlam bolalar va nuqsoni bor bolalarning hamkorlikdagi interaktiv logopedik öyinlari nutqni, bolalar örtasidagi tolerantlik va ijtimoiy integratsiyani yuqori darajada kuçaytirdi.

Umumta'lim maktablarining inklyuziv sinflariga biriktirilgan logopedlar faoliyatiga majburiy tartibda haftada kamida 2 marotaba qisqa muddatli zondli va sensor-motor maşğulotlar klasterini kiritiş lozim. Inklyuziv maktablardagi logopediya xonalarini maxsus nutq korreksiyalovçi interaktiv kompyuter dasturlari va nutq trenajyorlari bilan jihozlaş maqsadga muvofiq.

Foydalanilgan adabiyotlar röyxati:

1. Qodirova F. U., Axmedova Z. M. Inklyuziv ta'limning pedagogik-psixologik asoslari. – Toşkent: "Öqituvçi", 2021. – 180 b.
2. Ayupova M. Logopediya (darslik). – Toşkent: Özbekiston faylasuflari milliy jamiyati naşriyoti, 2019. – 340 b.
3. Лалаева Р. И. Нарушение речи и методы их коррекции в условиях интегрированного обучения. – Санкт-Петербург: Союз, 2023. – 215 с.
4. Phillips L. M., Stark J. A. Speech Therapy Technologies in Inclusive Classrooms: A Multidisciplinary Approach // Journal of Special Education Technology. – 2024. – Vol. 39, Issue 2. – P. 112–125.
5. Nurkeldiyeva D. A. Bolalar dizartriyasi va uni korreksiyalaşda zamonaviy yondaşuvlar // Maxsus pedagogika va reabilitologiya ilmiy jurnali. – Toşkent, 2025. – № 3. – 45–52-b.

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta’limotlar tarixi
13.00.02 Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar böyiça)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport maşğulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta’limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta’lim nazariyasi va metodikasi (ta’lim sohalari va bosqiçlari böyiça)
13.00.07 Ta’limda menejment
13.00.08 Maktabgaça ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Aşurov
Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov
Musahhih: Alibek Zokirov
Sahifalovçi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №11(1)

© Materiallar köçirib bosilganda "Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida körsatilişi şart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan Özbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C–5669363 reyestr raqami tartibi böyiça röyxatdan ötkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toşkent şahar, Yunusobod tumani 19-mavze, 17-uy.